

Az ismeretkör: Pedagógia

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1) Az iskoláskor pedagógiája
- 2)Kompetencia alapú pedagógia, a keresztény nevelés alapjai
- 3) Pedagógusmesterség, pedagógiai szakmaikészség-fejlesztés
- 4) Didaktika
- 5) Neveléelmélet
- 6) A pedagógiai kutatómódszertana

**Tantárgy neve: Pedagógusmesterség, pedagógiai szakmaikészség-
fejlesztés TAN szak**
Neptunkód: NKOZOS2005, LKOZOS2005

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: **kötelező**

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”100% gyakorlat

A tanórátípusa: **előadás és óraszám: 2 gy/hét az adott félévben 30 óra.**

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:** -

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:** -

A tantárgy **tantervi helye: 8 félév**

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgyleírás:

A tárgy az Európai Unió elvárásaiból kiindulva mutatja be a pedagógusok aktuális feladatait, elsősorban azokat, amelyek jelentősen változtak, vagy új kihívásként jelentek meg hivatásukban a jelen korban. A tantárgy elsőként foglalkozik a szociális életképességek megalapozása témájában olyan kérdésekkel, mint felkészítés a munka világára, az élethosszig tartó tanulás, egészségmegőrzés, pályaeorientáció, valamint az információk technikai eszközök használata. Ezek mellett a pedagógusszerep változásait is vizsgálja, az aktuális szerepek bemutatása mellett a tanári kapcsolattartás fontosságáról és annak lehetőségeiről is szól, ennek elemeként a szülővel való kapcsolattartás is megjelenik, valamint a pályakezdő pedagógusoknak szánt útmutatást is tartalmaz. A tantárgy második nagy egységében az iskolának, mint örömforrásnak a helyéről és feladatairól, a motivációról, valamint a pedagógiai értékelés sokszínűségéről szól, valamint az oktatás problémáival, nehézségeivel és azok megoldásával foglalkozik. A harmadik nagy egység a pedagógus önképzésével és önértékelésével foglalkozik, valamint az erőszakmentes kommunikáció gyakorlatával is megismerteti a hallgatókat. A kurzus során érintjük a digitális kompetenciával kapcsolatos ismereteket, (pl.: jogi szabályozás, elektronikus kommunikáció, információátvitel és információkezelés); készségeket (pl.: információ létrehozása, bemutatása, értelmezése, információkeresés- feldolgozás) és az attitűdöket (kritikus gondolkodás, kreativitás, innováció, biztonságos használat). A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. Áttekintjük az adattárolás rendszerét, s néhány konkrét példán keresztül megismerkedünk az adminisztrációs rendszerek használatával. Érintett témakörök még: Az iskola által kezelt személyes adatok köre, adattovábbítás, tárolási idő, iskolai szolgáltatás teljesítésén alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, hozzájáruláson alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, az adatkezeléssel kapcsolatban a szülőt megillető jogok. A kurzus során érintjük a fentiekén túl a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a

valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is. Digitális technika hatékony alkalmazása: Kiemelt témakörünk még a digitális írástudás fogalma, azaz az információs-műveltség és a kommunikációs technológiák hatékony használata. Az információhoz való hozzáférés, annak kritikus és kompetens értékelése, pontos, kreatív felhasználása az elérendő cél. Az alapvető etikai és jogi kérdések megértése és alkalmazása szintén a kurzus fő témaköre. Tanulási célok elérését szolgáló digitális megoldások ismerete: A kurzus során áttekintünk hat alapvető kulcsfolyamatot: információelérés, információkezelés, információértékelés, új értelmezések alkotása, kommunikáció és megfelelő IKT-használat. Áttekintünk néhány oktatást segítő szoftvert, támogató oldalt, applikációt, oktatóprogramot, amelyek jól alkalmazhatóak az érintett célcsoportok kapcsán. Megismerkedünk jó gyakorlatokkal is. Egészségfejlesztés, fenntartható fejlődés: A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

Kötelező, és ajánlott irodalom:

- 1) Bábosik István – Torgyik Judit (2007, szerk.): *Pedagógusmesterség az Európai Unióban*. ELTE Eötvös József Kiadó, Budapest ISBN: 963 733 860 8
- 2) Golnhofér Erzsébet – Nahalka István (2001, szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN: 963 19 1805 X
- 3) Réthy Endréne (2003): *Motiváció, tanulás, tanítás. Miért tanulunk jól vagy rosszul?* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN: 963 19 4466 2
- 4) Nagy József (1996): *Nevelési kézikönyv személyiségfejlesztő pedagógiai programok készítéséhez*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged ISBN: 963 697 058 0
- 5) Marshall Rosenberg (2005): *Így is lehet nevelni és tanítani. Erőszakmentes kommunikáció az iskolában és otthon*. Agykontroll Kft., Budapest ISBN: 963 7491 03 1

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemeknek:

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi, továbbá az 1-6. évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.

- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.
- Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.
- Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.
- A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai

normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.
- Felelősen, etikusán, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.
- A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Dr. Berzsenyi Emese főiskolai adjunktus PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Czike Bernadett főiskolai docens PhD